

МІНІСТЕРСТВО ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

30.04.2002 № 226/293/169

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
31 травня 2002 р.
за № 466/6754

{Наказ втратив чинність на підставі Наказу Міністерства соціальної політики [№ 251/267/948 від 17.05.2021](#)}

Про затвердження Порядку надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю

{З змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)

Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

{Щодо внесення змін додатково див. Наказ Міністерства соціальної політики [№ 75/79/130 від 17.02.2014](#) - Наказ скасовано на підставі Наказу Міністерства охорони здоров'я [№ 250/199/384 від 08.04.2014](#)}

{З змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства соціальної політики

[№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)

[№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)

[№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

{У заголовку та тексті Наказу слова «інвалідам з дитинства» та «дітям-інвалідам» замінено відповідно словами «особам з інвалідністю з дитинства» та «дітям з інвалідністю» згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

З метою забезпечення реалізації [Закону України](#) "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю" та доручення Кабінету Міністрів України від 8 січня 2002 р. № 20898/1 НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити [Порядок надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю](#) (додається).

2. Міністерству праці та соціального захисту і Міністерству фінансів Автономної Республіки Крим, головним управлінням праці та соціального захисту населення і головним фінансовим управлінням обласних державних адміністрацій, Головному управлінню соціального захисту населення і Головному фінансовому управлінню Київської міської державної адміністрації, Управлінню праці та соціального захисту населення і фінансовому управлінню Севастопольської міської державної адміністрації забезпечити надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства і дітям з інвалідністю та здійснювати постійний контроль за ефективним та цільовим витрачанням коштів Державного бюджету України.

3. Міністерству праці та соціального захисту Автономної Республіки Крим, головним управлінням праці та соціального захисту населення обласних державних адміністрацій, Головному управлінню соціального захисту населення Київської міської державної адміністрації, управлінню праці та соціального захисту населення Севастопольської міської державної адміністрації надавати Міністерству праці і соціальної політики України інформацію про надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю за формою та у терміни, що затверджені Міністерством праці та соціальної політики України.

4. Міністерству фінансів Автономної Республіки Крим, головним фінансовим управлінням обласних державних адміністрацій, Головному фінансовому управлінню Київської міської державної адміністрації, фінансовому управлінню Севастопольської міської державної адміністрації надавати Міністерству фінансів України інформацію про використання коштів на виплату державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю за формою та у терміни, що затверджені Міністерством фінансів України.

Міністр праці
та соціальної політики України І. Сахань

Міністр фінансів України І. Юшко

Міністр охорони
здоров'я України В. Москаленко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства праці
та соціальної політики України,
Міністерства охорони
здоров'я України,
Міністерства фінансів України
30.04.2002 № 226/293/169

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України

31 травня 2002 р.
за № 466/6754

ПОРЯДОК

надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю

{Заголовок Порядку із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

{У тексті Порядку цифри "16" замінено цифрами "18", цифри і слова "I і II групи", "I чи II групи" та цифри і слово "I, II групи" виключено на підставі Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

{У тексті Порядку слова "органи праці та соціального захисту населення" в усіх відмінках та числах замінено словами "місцеві органи з питань соціального захисту населення" у відповідних відмінках та числах згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

{У тексті Порядку слова «інвалід з дитинства», «дитина-інвалід», «інвалід», «місцевий орган з питань соціального захисту населення» в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами «особа з інвалідністю з дитинства», «дитина з інвалідністю», «особа з інвалідністю», «структурний підрозділ з питань соціального захисту населення» у відповідних відмінках і числах, згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

1. Загальні положення

1.1. Цей документ розроблений відповідно до [Закону України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» і визначає умови призначення та порядок надання і виплати:

державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю віком до 18 років;

{Абзац підпункту 1.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

надбавок на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю віком до 18 років;

{Абзац підпункту 1.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

допомоги на поховання особи з інвалідністю з дитинства та дитини з інвалідністю віком до 18 років.

1.2. Державна соціальна допомога призначається і виплачується:

громадянам України, які постійно проживають на території України;

іноземним громадянам та особам без громадянства, які переселилися з інших держав на постійне проживання в Україну, та особам, які набули статусу біженців.

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю призначається структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад (далі - структурні підрозділи з питань соціального захисту населення).

{Підпункт 1.2 доповнено абзацом згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); в редакції Наказів Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#), [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

2. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю

2.1. Право на державну соціальну допомогу мають особи з інвалідністю з дитинства та діти з інвалідністю віком до 18 років.

{Абзац перший підпункту 2.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

Причина, група інвалідності, строк, на який встановлюється інвалідність особам з інвалідністю з дитинства, визначаються органом медико-соціальної експертизи згідно із законодавством України.

Причина і строк, на який встановлюється інвалідність дітям з інвалідністю, визначаються лікарсько-консультативними комісіями дитячих лікувально-профілактичних закладів.

[Перелік медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів](#) віком до 18 років, затверджено спільним наказом МОЗ, Мінпраці та Мінфіну України від 08.11.2001 № 454/471/516 та зареєстровано в Мін'юсті України 26.12.2001 за № 1073/6264.

Особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, які мають одночасно право на державну соціальну допомогу відповідно до [Закону України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», на пенсію та на державну соціальну допомогу згідно із [Законом України](#) «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю», призначається за вибором осіб з інвалідністю з дитинства (законних представників осіб з інвалідністю з дитинства, визнаних недієздатними, та дітей з інвалідністю) державна соціальна допомога відповідно до [Закону України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», або пенсія, або державна соціальна допомога згідно із [Законом України](#) «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю». При цьому, якщо особа з інвалідністю з дитинства або дитина з інвалідністю має право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника (державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену [Законом України](#) «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю») і на державну соціальну допомогу відповідно до [Закону України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», ці виплати призначаються одночасно.

{Абзац п'ятий підпункту 2.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики № 229/569/402 від 19.06.2006, Наказу Міністерства соціальної політики № 1166/699/1505 від 16.08.2018}

У цьому Порядку під законними представниками дітей з інвалідністю треба розуміти батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікунів, піклувальників.

{Пункт 2.1 доповнено новим абзацом шостим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 258/778/380 від 29.06.2011; в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 1431/1033/1288 від 25.11.2016}

{Абзац сьомий пункту 2.1 глави 2 виключено на підставі Наказу Міністерства соціальної політики № 1431/1033/1288 від 25.11.2016}

2.2. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю призначається у таких розмірах:

особам з інвалідністю з дитинства I групи - 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю з дитинства II групи - 80 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

{Абзац третій підпункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики № 229/569/402 від 19.06.2006}

особам з інвалідністю з дитинства III групи - 60 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

{Абзац четвертий підпункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики № 229/569/402 від 19.06.2006}

на дітей з інвалідністю віком до 18 років - 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Державна соціальна допомога призначається на кожну особу з інвалідністю з дитинства чи дитину з інвалідністю відповідно до цього Порядку.

{Абзац шостий підпункту 2.2 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 1166/699/1505 від 16.08.2018}

2.3. Органи медико-соціальної експертизи та заклади охорони здоров'я у триденний строк зобов'язані надіслати виписку з акта огляду медико-соціальною експертною комісією (далі - виписка з акта огляду МСЕК) особи з інвалідністю з дитинства або медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років (далі - медичний висновок про дитину з інвалідністю) до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення за місцем проживання особи з інвалідністю з дитинства або законного представника дитини з інвалідністю.

{Абзац перший пункту 2.3 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#), [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Не пізніше 10 днів після надходження зазначених документів структурний підрозділ з питань соціального захисту населення зобов'язаний направити письмове повідомлення особі з інвалідністю з дитинства, законному представнику дитини з інвалідністю про право на державну соціальну допомогу, умови, розмір і порядок її призначення.

{Абзац другий пункту 2.3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

2.4. Для призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства і дітям з інвалідністю подаються такі документи:

заява про призначення усіх видів соціальної допомоги за формою, що затверджується наказом Мінпраці;

{Абзац другий пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

паспорт або в разі його відсутності інший документ, що може засвідчувати особу, яка подає заяву;

{Абзац третій пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

довідка про реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті);

{Абзац четвертий пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#), Наказу Міністерства соціальної політики України [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

оригінал та копія свідоцтва про народження дитини з інвалідністю;

{Абзац п'ятий пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

довідка з місця навчання із зазначенням перебування (не перебування) на повному державному утриманні;

{Пункт 2.4 глави 2 доповнено новим абзацом шостим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

копія рішення суду про усиновлення дитини;

{Пункт 2.4 глави 2 доповнено новим абзацом сьомим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

довідка про місце проживання особи з інвалідністю з дитинства і дитини з інвалідністю чи копія паспорта особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю з відомостями про місце проживання;

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

довідка про місце проживання законного представника, піклувальника, який подав заяву, чи копія паспорта з відомостями про місце проживання.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення за потреби перевіряють фактичність спільного проживання законного представника із дитиною з інвалідністю і складають акт обстеження з висвітленням цього факту.

{Пункт 2.4 глави 2 доповнено новим абзацом десятим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Іноземці та особи без громадянства додатково подають копію посвідки на постійне або тимчасове проживання.

{Пункт 2.4 глави 2 доповнено абзацом згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

Заява про призначення державної соціальної допомоги подається особою з інвалідністю з дитинства до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання або за місцем фактичного проживання. Державна соціальна допомога за місцем фактичного проживання призначається за умови неотримання зазначеної допомоги за місцем реєстрації заявника. Перевірка відомостей щодо неотримання допомоги проводиться структурними підрозділами з питань соціального захисту населення з використанням інформаційних систем.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Заява про призначення державної соціальної допомоги особі з інвалідністю з дитинства, яку визнано недієздатною, а також на дитину з інвалідністю подається одним із їх законних представників за зареєстрованим місцем проживання або за місцем фактичного проживання особи, яка подає заяву. Державна соціальна допомога за місцем фактичного проживання призначається за умови неотримання зазначеної допомоги за місцем реєстрації заявника. Перевірка відомостей щодо неотримання допомоги проводиться

структурними підрозділами з питань соціального захисту населення з використанням інформаційних систем.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Якщо зареєстроване місце проживання або місце фактичного проживання законного представника не збігається із зареєстрованим місцем проживання або місцем фактичного проживання дитини з інвалідністю, структурні підрозділи з питань соціального захисту населення проводять перевірку відомостей щодо неотримання державної соціальної допомоги на дитину з інвалідністю другим із законних представників з використанням інформаційних систем.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказів Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#), [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Якщо із заявою звертається опікун або піклувальник, подається також:

{Абзац чотирнадцятий пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

копія рішення про встановлення опіки (піклування) та призначення дитині з інвалідністю опікуна (піклувальника);

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

копія рішення суду про визнання особи з інвалідністю з дитинства недієздатною;

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#), із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

копія рішення суду про призначення опікуна особі з інвалідністю з дитинства або копія документа, що підтверджує повноваження представника закладу (органу опіки та піклування), який виконує функції опікуна.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Переведення особи з інвалідністю з дитинства чи дитини з інвалідністю з пенсії або з державної соціальної допомоги, призначеної згідно з [Законом України](#) "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", на державну соціальну допомогу відповідно до [Закону України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» здійснюється на підставі заяви. При цьому державна соціальна допомога призначається з дня звернення за нею. Виплата призначеної державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю здійснюється з урахуванням суми виплаченої пенсії або державної соціальної допомоги, призначеної відповідно до [Закону України](#) "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю". До

документів, необхідних для призначення державної соціальної допомоги, додається довідка-атестат про припинення виплати раніше призначеної пенсії або державної соціальної допомоги згідно із Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю" та виписка з акта огляду МСЕК чи медичний висновок про дитину з інвалідністю закладу охорони здоров'я, які вилучаються з пенсійної справи одержувача пенсії (у пенсійній справі залишається завірена у встановленому порядку копія медичного документа) або з справи одержувача державної соціальної допомоги згідно із [Законом України](#) "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю".

{Абзац пункту 2.4 глави 2 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення перевіряє правильність оформлення заяви, відповідність викладених у ній відомостей про заявника паспорту та іншим документам, здійснює попередню правову оцінку змісту і належного оформлення представлених документів, перевіряє правильність зняття копій відповідних документів і, при необхідності, фіксує і засвідчує виявлені розходження.

Документи, які подаються в копіях, повинні бути підписані посадовими особами структурного підрозділу з питань соціального захисту населення і засвідчені печаткою цієї установи.

{Абзац пункту 2.4 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення, який прийняв заяву про призначення державної соціальної допомоги, видає заявнику (уповноваженій особі) розписку про прийняття заяви та доданих до неї документів із зазначенням дати прийняття заяви.

2.5. Державна соціальна допомога призначається з дня звернення за її призначенням.

Днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день приймання структурним підрозділом з питань соціального захисту населення заяви з усіма необхідними документами.

Якщо заява про призначення державної соціальної допомоги надсилається поштою і при цьому подаються також всі необхідні документи, то днем звернення за державною соціальною допомогою вважається дата, вказана в поштовому штампелі місця відправлення заяви.

У тих випадках, коли до заяви про призначення державної соціальної допомоги додані не всі необхідні документи, заявнику повідомляється, які документи повинні бути подані додатково. Якщо вони будуть подані не пізніше 3 місяців з дня відправлення повідомлення про необхідність подання додаткових документів, то днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день прийняття або відправлення заяви про призначення такої допомоги.

Заява про призначення державної соціальної допомоги розглядається структурними підрозділами з питань соціального захисту населення не пізніше 10 днів після надходження заяви з усіма необхідними документами.

2.6. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства, призначається на весь час інвалідності, встановленої органами медико-соціальної експертизи.

{Абзац перший пункту 2.6 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

На дітей з інвалідністю державна соціальна допомога призначається на строк, зазначений у медичному висновку про дитину з інвалідністю, який видається у порядку, встановленому Міністерством охорони здоров'я України, але не більш як по місяць досягнення дитиною з інвалідністю 18-річного віку включно.

{Абзац другий пункту 2.6 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

На дітей з інвалідністю державна соціальна допомога призначається законному представнику, незалежно від того, чиї дані вказані в третій графі (прізвище, ім'я, по батькові матері, батька, опікуна, піклувальника) медичного висновку про дитину з інвалідністю, виданого лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу. Діти з інвалідністю віком від 16 до 18 років можуть бути отримувачами державної соціальної допомоги на себе, якщо вони набули неповної або повної цивільної дієздатності. Надання особам неповної або повної цивільної дієздатності здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

{Підпункт 2.6 доповнено абзацом третім згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#), [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Якщо над дитиною з інвалідністю, із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яка перебуває у навчальному закладі, закладі охорони здоров'я або закладі соціального захисту населення, не встановлено опіку чи піклування або не призначено опікуна чи піклувальника, опіку або піклування над нею здійснює цей заклад в особі керівника цієї установи.

{Підпункт 2.6 доповнено абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

2.7. У разі зміни групи (підгрупи) інвалідності державна соціальна допомога у новому розмірі виплачується особі з інвалідністю з дитинства з дня зміни групи (підгрупи) інвалідності, якщо така зміна приводить до збільшення розміру, а при зменшенні розміру допомоги - з місяця, що настає за тим, у якому встановлена нова група (підгрупа) інвалідності.

У разі зміни категорії у дитини з інвалідністю державна соціальна допомога (в тому числі з надбавкою на догляд у разі її призначення) виплачується законному представнику дитини з інвалідністю з дня зміни категорії у дитини з інвалідністю, якщо така зміна

приводить до збільшення розміру, а при зменшенні розміру допомоги - з місяця, що настає за тим, у якому встановлена нова категорія дитини з інвалідністю.

{Абзац другий пункту 2.7 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Перерахунок розміру державної соціальної допомоги у зв'язку зі зміною групи (підгрупи) інвалідності особі з інвалідністю з дитинства структурні підрозділи з питань соціального захисту населення здійснюють без подання заяви одержувачем на підставі виписки з акта огляду МСЕК особи з інвалідністю з дитинства.

Перерахунок розміру державної соціальної допомоги (в тому числі з надбавкою на догляд у разі її призначення) у зв'язку зі зміною категорії у дитини з інвалідністю структурні підрозділи з питань соціального захисту населення здійснюють без подання заяви законним представником дитини з інвалідністю на підставі медичного висновку про дитину з інвалідністю.

{Абзац четвертий пункту 2.7 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Цей перерахунок оформлюється рішенням структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, відповідно до [Інструкції щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги](#), затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 19 вересня 2006 року № 345, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 2006 року за № 1098/12972, яке зберігається в особовій справі особи з інвалідністю з дитинства чи дитини з інвалідністю.

Надбавку на догляд до державної соціальної допомоги на дітей з інвалідністю одиноких матерів (батьків) і на дітей з інвалідністю підгрупи А після повторного встановлення категорії «дитина з інвалідністю» або "дитина з інвалідністю підгрупи А" структурні підрозділи з питань соціального захисту населення продовжують виплачувати без подання заяви законним представником дитини з інвалідністю на підставі медичного висновку про дитину з інвалідністю з дня встановлення.

{Пункт 2.7 глави 2 доповнено новим абзацом шостим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Якщо дитину з інвалідністю, на яку виплачувалася державна соціальна допомога, після досягнення 18-річного віку визнана особою з інвалідністю з дитинства, виплата допомоги продовжується у новому розмірі за його заявою (недієздатною особою - за заявою опікуна). У разі збільшення розміру допомога в новому розмірі виплачується з дня зміни групи (підгрупи) інвалідності, а при зменшенні розміру - з місяця, що настає за тим, у якому дитині з інвалідністю встановлена група (підгрупа) інвалідності.

{Пункт 2.7 глави 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

2.8. Виплата державної соціальної допомоги зупиняється у випадку пропуску особою з інвалідністю з дитинства строку перегляду стану здоров'я органами медико-соціальної експертизи або дитиною з інвалідністю - лікарсько-консультативними комісіями дитячих лікувально-профілактичних закладів, а в разі визнання знову особою з інвалідністю з

дитинства або дитиною з інвалідністю виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення, але не більше як за один місяць. При цьому, якщо при перегляді особи з інвалідністю з дитинства переведено до іншої групи (підгрупи) (вищої або нижчої), а дитину з інвалідністю - до іншої категорії, державна соціальна допомога за зазначений період виплачується за попередньою групою (підгрупою) особі з інвалідністю з дитинства.

{Абзац перший пункту 2.8 глави 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Якщо строк перегляду пропущено з поважної причини, що підтверджується органом медико-соціальної експертизи, лікарсько-консультативною комісією дитячого лікувально-профілактичного закладу, то виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення виплати, але не більш як за 3 роки, за умови, що протягом цього періоду особа визнана особою з інвалідністю або дитиною з інвалідністю. За місяць до закінчення строку виплати державної соціальної допомоги структурний підрозділ з питань соціального захисту населення зобов'язаний у письмовій формі повідомити особу з інвалідністю з дитинства, а також законного представника дитини з інвалідністю про причину припинення її виплати.

{Абзац другий пункту 2.8 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

2.9. На кожного одержувача державної соціальної допомоги структурним підрозділом з питань соціального захисту населення формується особова справа, в якій зберігаються документи, необхідні для призначення державної соціальної допомоги, а також розрахунки їх розмірів.

Одержувачам державної соціальної допомоги структурні підрозділи з питань соціального захисту населення, які її призначили, видають посвідчення встановленого зразка.

{Підпункт 2.9 доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

3. Надбавка на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю

3.1. На підставі документів, зазначених у [підпункті 2.4](#) цього Порядку, до державної соціальної допомоги призначається також надбавка на догляд:

за особами з інвалідністю з дитинства I групи;

за самотніми особами з інвалідністю з дитинства II і III групи, які за висновком лікарсько-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу потребують постійного стороннього догляду;

{Абзац третій пункту 3.1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

за дітьми з інвалідністю.

Одинокі особи з інвалідністю з дитинства II і III групи у своїй заяві про призначення державної соціальної допомоги повідомляють про відсутність працездатних родичів, зобов'язаних за законом їх утримувати (незалежно від місця їх проживання).

{Абзац п'ятий пункту 3.1 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

3.2. До державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю віком до 18 років призначається надбавка на догляд за ними.

Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років призначається одному з непрацюючих батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю.

Одиноким матерям (одиноким батькам) надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років призначається незалежно від факту роботи навчання та служби.

{Абзац третій пункту 3.2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

3.3. Одиноким матір'ю вважається мати дитини, у свідоцтві про народження якої відсутній запис про батька або запис про батька проведено в установленому порядку органом державної реєстрації актів цивільного стану за вказівкою матері дитини.

Одиноким батьком вважається батько дитини, який набув статусу одинокого батька згідно з [абзацом другим](#) частини другої статті 143 Сімейного кодексу України.

{Пункт 3.3 глави 3 в редакції Наказів Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#), [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

3.4. Розмір надбавки на догляд:

за особою з інвалідністю з дитинства I групи, віднесеним до підгрупи А, - 75 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

за особою з інвалідністю з дитинства I групи, віднесеним до підгрупи Б, - 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

за одинокою особою з інвалідністю з дитинства II або III групи, які за висновком лікарсько-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу потребують постійного стороннього догляду, - 15 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

{Абзац четвертий пункту 3.4 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

за дитиною з інвалідністю віком до 6 років, віднесеною до підгрупи А, - 100 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років;

за дитиною з інвалідністю віком до 6 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років;

за дитиною з інвалідністю віком від 6 до 18 років, віднесеною до підгрупи А, - 100 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років;

за дитиною з інвалідністю віком від 6 до 18 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років.

{Пункт 3.4 в редакції Наказів Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#), [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

3.5. Надбавка на догляд призначається з дня звернення за її призначенням.

3.6. Для призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю одинока матір додатково до документів, зазначених у [підпункті 2.4](#) цього Порядку, подає:

{Абзац перший пункту 3.6 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

оригінал довідки органу реєстрації актів цивільного стану про підстави внесення до книги реєстрації народження відомостей про батька дитини (на яку призначається надбавка на догляд), якщо одинока мати не перебуває (не перебувала) на обліку в структурних підрозділах з питань соціального захисту населення як одинока мати, або довідку зазначених органів про те, що вона перебуває (перебувала) на обліку як одинока мати дитини з інвалідністю, на яку призначається надбавка на догляд;

{Абзац другий пункту 3.6 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

довідку про спільне проживання з дитиною з інвалідністю, видану уповноваженим органом за місцем проживання. При неможливості отримати таку довідку структурний підрозділ з питань соціального захисту населення здійснює обстеження на дому і складає [акт обстеження](#) з висвітленням цих фактів за формою згідно з [додатком 1](#).

{Абзац четвертий пункту 3.6 глави 3 виключено на підставі Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

{Абзац п'ятий пункту 3.6 глави 3 виключено на підставі Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

3.7. Для призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю одинокий батько додатково до документів, зазначених у пункті 2.4 цього Порядку, подає:

копію рішення суду про встановлення батьківства (крім випадку, коли відомості про батька зазначено у свідоцтві про народження дитини);

копію рішення суду про позбавлення батьківських прав (крім випадку, коли реєстрацію дитини проведено відповідно до [частини другої](#) статті 135 Сімейного кодексу України);

{Главу 3 доповнено пунктом 3.7 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № [1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

3.8. Для призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А законний представник додатково до документів, зазначених у пункті 2.4 цього Порядку, подає довідку про спільне проживання з дитиною з інвалідністю підгрупи А, видану уповноваженим органом за місцем проживання. У разі неможливості отримати таку довідку структурний підрозділ з питань соціального захисту населення здійснює обстеження на дому і складає акт обстеження з висвітленням цих фактів за формою згідно з [додатком 1](#).

{Главу 3 доповнено пунктом 3.8 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № [1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

3.9. Для призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю одному з батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які не працюють, не навчаються (крім заочної форми навчання), не проходять службу, не займають виборну посаду і фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю, додатково до документів, зазначених у пункті 2.4 цього Порядку, подаються:

{Абзац перший пункту в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № [258/778/380 від 29.06.2011](#)}

заява про призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю;

{Абзац третій пункту 3.9 глави 3 виключено згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № [1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

копія трудової книжки, довідка з центру зайнятості про те, що особа не перебуває на обліку як безробітна, довідка про доходи за останній звітний період (рік), а в разі відсутності трудової книжки - лише зазначені довідки;

{Абзац четвертий пункту в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № [258/778/380 від 29.06.2011](#); із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № [276/548/308 від 08.05.2014](#)}

довідка про спільне проживання дитини з інвалідністю з одним з батьків, усиновителем, опікуном, піклувальником, видана уповноваженим органом за місцем проживання. При неможливості отримати таку довідку орган праці та соціального захисту здійснює обстеження на дому і складає акт обстеження з висвітленням цих фактів;

довідка з місця навчання дитини.

{Абзац сьомий пункту глави 3 виключено на підставі Наказу Міністерства соціальної політики № [1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

3.10. Надбавка на догляд за особам з інвалідністю з дитинства призначається на строк інвалідності, вказаний у виписці з акта огляду МСЕК.

{Пункт глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 276/548/308 від 08.05.2014}

3.11. Надбавка на догляд за дитиною призначається на строк призначення державної соціальної допомоги.

Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років призначається одному з батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які не працюють, не навчаються (крім заочної форми навчання), не проходять службу, не займають виборну посаду і фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю.

Одному з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікуну, піклувальнику надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А, а також одинокій матері (одинокому батьку) призначається незалежно від факту роботи, навчання, служби.

{Абзац третій пункту 3.11 глави 3 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 1431/1033/1288 від 25.11.2016}

Надбавка на догляд призначається особам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, у відпустці без збереження заробітної плати незалежно від того, за якою дитиною вона знаходиться у відпустці, у разі якщо дитина з інвалідністю потребує домашнього догляду за умови фактичного догляду за нею.

Для призначення надбавки на догляд особи, зазначені в абзаці четвертому цього пункту, додатково подають первинний обліковий документ [№ 080-1/о](#) "Довідка про потребу дитини (дитини з інвалідністю) у домашньому догляді" за формою, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 червня 2012 року № 430, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 липня 2012 року за № 1173/21485 (далі - довідка про потребу дитини (дитини з інвалідністю) в домашньому догляді), та копію наказу (розпорядження) роботодавця про надання відпустки або витяг з них. У такому разі надбавка на догляд призначається на строк, на який дитина потребує домашнього догляду, але не більший від періоду, визначеного в наказі (розпорядженні) роботодавця щодо перебування такої особи у відпустці. При поновленні довідки про потребу дитини (дитини з інвалідністю) в домашньому догляді та/або наказу (розпорядження) роботодавця про відпустку у разі відсутності перерви в строках надбавка на догляд призначається на наступний строк без подання заяви, якщо довідку про потребу дитини (дитини з інвалідністю) в домашньому догляді та/або копію наказу (розпорядження) роботодавця про відпустку чи витяг з таких документів донесено протягом місяця.

{Абзац п'ятий пункту глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 276/548/308 від 08.05.2014; в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 1431/1033/1288 від 25.11.2016}

Надбавка на догляд призначається на кожну дитину з інвалідністю, на яку призначена державна соціальна допомога.

У разі неможливості документального підтвердження факту догляду, який визначає право на призначення надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю, за бажанням особи здійснюється обстеження на дому і складається акт обстеження сім'ї, у якій виховується

дитина з інвалідністю. Обстеження у сім'ї, у якій виховується дитина з інвалідністю, здійснюється комісією у складі депутата місцевої ради (за згодою), посадової особи структурного підрозділу з питань соціального захисту населення і двох сусідів.

{Абзац сьомий пункту 3.11 глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Для підтвердження інших фактів, що впливають на вирішення питання призначення надбавки на догляд до державної соціальної допомоги при відсутності документів, направляються запити до центру зайнятості, органів доходів і зборів, органів охорони здоров'я, органів освіти та інших підприємств, установ, організацій.

{Абзац восьмий пункту глави 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Структурними підрозділами з питань соціального захисту населення стосовно особи, яка подала документи для призначення надбавки на догляд до державної соціальної допомоги, перевіряється та додається до справи інформація, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, про те, чи перебуває зазначена особа на обліку як фізична особа - підприємець.

{Пункт глави 3 доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

{Пункт в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

3.12. У разі встановлення дитині з інвалідністю, яка досягла 18-річного віку, групи інвалідності, надбавка на догляд встановлюється з місяця, наступного за тим, в якому органом медико-соціальної експертизи дитині з інвалідністю встановлена група інвалідності.

3.13. Перерахунок розміру надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю, якій виповнилося 6 років, структурні підрозділи з питань соціального захисту населення здійснюють без подання одержувачем заяви, але з оформленням рішення про перерахунок в установленому порядку. У новому розмірі надбавка на догляд встановлюється з дня, коли дитині виповнилося 6 років.

3.14. У разі працевлаштування особи, яка фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю (крім одиноких матерів, одиноких батьків дітей з інвалідністю та одного з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікунів, піклувальників дитини з інвалідністю підгрупи А), виплата надбавки на догляд припиняється з місяця, наступного за місяцем, у якому відбулося працевлаштування.

Якщо працевлаштування особи, яка фактично здійснює догляд за дитиною з інвалідністю (крім одиноких матерів, одиноких батьків дітей з інвалідністю та одного з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікунів, піклувальників дитини з інвалідністю підгрупи А), було короткотерміновим (меншим від календарного місяця), виплата надбавки на догляд не припиняється. Перерахунок державної соціальної допомоги без надбавки на догляд проводиться на

підставі рішення структурного підрозділу з питань соціального захисту населення з дня працевлаштування по день звільнення одержувача.

{Пункт 3.14 глави 3 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

3.15. У разі виникнення обставин, які призводять до припинення виплати надбавки на догляд, одержувачі зобов'язані повідомити про це структурні підрозділи з питань соціального захисту населення. Зняття надбавки на догляд у таких випадках проводиться з місяця, наступного за тим, в якому виникли ці обставини.

3.16. Під час перебування особи з інвалідністю з дитинства на повному державному утриманні надбавка на догляд призначається.

{Пункт 3 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

4. Виплата державної соціальної допомоги

4.1. Державна соціальна допомога виплачується державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку за місцем проживання особи з інвалідністю з дитинства або законного представника, яким призначена допомога на дітей з інвалідністю або осіб з інвалідністю, які визнані недієздатними.

{Абзац перший пункту 4.1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

Виплата державної соціальної допомоги проводиться щомісяця за поточний місяць за графіками, які складаються державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку та узгоджуються з структурними підрозділами з питань соціального захисту населення на підставі виплатних документів, що готують структурні підрозділи з питань соціального захисту населення, згідно з [Інструкцією про виплату та доставку пенсій, соціальних допомог національним оператором поштового зв'язку](#), затвердженою наказом Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства праці та соціального захисту населення від 28.04.2009 № 464/156 та [постановою правління Пенсійного фонду України від 28.04.2009 № 14-1](#), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02.07.2009 за № 592/16608.

{Абзац другий підпункту 4.1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

Виплата державної соціальної допомоги може здійснюватися через установи уповноважених банків за письмовою заявою одержувача згідно з діючим [Порядком виплати пенсій та грошової допомоги за згодою пенсіонерів та одержувачів допомоги через їх поточні рахунки у банках](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.1999 № 1596.

4.2. Перерахування коштів державним підприємствам і об'єднанням зв'язку та установам уповноважених банків для забезпечення виплати державної соціальної допомоги

здійснюється органами Державного казначейства України за поданням відповідних структурних підрозділів з питань соціального захисту населення.

4.3. У разі зміни одержувачем державної соціальної допомоги місця проживання виплата цієї допомоги продовжується відповідним структурним підрозділом з питань соціального захисту населення за новим місцем проживання з дня, наступного за днем припинення цієї виплати за попереднім місцем проживання.

{Пункт 4.3 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 258/778/380 від 29.06.2011; в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 1431/1033/1288 від 25.11.2016}

4.4. Припинення виплати державної соціальною допомогою (в тому числі з надбавкою) у зв'язку з відновленням здоров'я здійснюється з місяця, наступного за тим, в якому особу не визнано особою з інвалідністю.

4.5. Призначена державна соціальна допомога виплачується особі з інвалідністю з дитинства незалежно від одержуваного нею заробітку, стипендії, аліментів або інших доходів.

{Абзац перший пункту 4.5 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 1166/699/1505 від 16.08.2018}

Державна соціальна допомога, яка призначається на дитину з інвалідністю віком до 18 років, виплачується незалежно від одержання на неї інших видів допомоги.

4.6. Державна соціальна допомога може виплачуватися за довіреністю, порядок оформлення і строк дії якої визначаються законодавством України.

4.7. Особам з інвалідністю з дитинства, які перебувають на повному державному утриманні у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, пансіонатах для ветеранів війни та праці, стаціонарних відділеннях територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), навчальних закладах тощо (далі - установа (заклад)), виплачується 25 відсотків призначеного розміру державної соціальної допомоги.

Різниця між розміром призначеної державної соціальної допомоги особі з інвалідністю з дитинства, яка перебуває в установі (закладі), і розміром державної соціальної допомоги, яка виплачується особі з інвалідністю з дитинства відповідно до абзацу першого цього пункту, перераховується установі (закладу), де перебуває особа з інвалідністю з дитинства, за її особистою письмовою заявою або заявою його законного представника.

{Абзац другий пункту 4.7 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 1166/699/1505 від 16.08.2018}

У разі тимчасового вибуття з установи (закладу) у зв'язку із хворобою або за особистими мотивами (без виключення із списку підопічних) призначена державна соціальна допомога виплачується в повному розмірі за весь період відсутності в установі (закладі) з дати вибуття до дати повернення включно. Виплата у вказаний період проводиться на підставі наказу (витягу з наказу) установи (закладу) про зняття з матеріального забезпечення, копія якого надсилається структурному підрозділу з питань соціального захисту населення за

місцезнаходженням установи (закладу), який видає розпорядження про припинення перерахування частини державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства установі (закладу).

Виплата в повному розмірі державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства в разі влаштування їх до установи (закладу) на повне державне утримання або зняття з повного державного утримання відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, що настає за місяцем, у якому виникли ці обставини.

У разі переведення особи з інвалідністю з дитинства до іншої установи (іншого закладу) на повне державне утримання виплата державної соціальної допомоги за новим місцем перебування проводиться з дня, наступного за днем припинення виплати такої допомоги за попереднім місцем перебування особи.

{Пункт 4.7 глави 4 доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

{Пункт 4.7 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

4.8. Дітям з інвалідністю із числа сиріт за період перебування на повному державному утриманні державна соціальна допомога виплачується в повному розмірі та перераховується на їх особисті рахунки у банку.

Іншим дітям з інвалідністю, які перебувають у будинках-інтернатах, навчальних закладах, інших стаціонарних установах (закладах) на повному державному утриманні, призначена державна соціальна допомога виплачується в розмірі 50 відсотків та перераховується на їх особисті рахунки у банку. При цьому частина державної соціальної допомоги, що залишилася після виплати суми державної соціальної допомоги, перераховується на банківський рахунок установи (закладу) за місцем перебування дитини і спрямовується виключно на поліпшення умов проживання дітей.

{Абзац другий пункту 4.8 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

У разі влаштування дитини з інвалідністю віком до 18 років до відповідної установи (закладу) на повне державне утримання або зняття з повного державного утримання виплата державної соціальної допомоги на дитину з інвалідністю у повному розмірі відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому виникли ці обставини.

У разі тимчасового вибуття з установи (закладу) у зв'язку з хворобою або з особистих причин (без виключення зі списку підопічних) призначена державна соціальна допомога виплачується у повному розмірі за весь період відсутності в закладі (установі) з дати вибуття до дати повернення включно. Виплата у зазначений період проводиться на підставі наказу (витягу з наказу) установи (закладу) про зняття з матеріального забезпечення, копія якого надсилається структурному підрозділу з питань соціального захисту населення за місцем перебування законного представника дитини з інвалідністю на обліку (місцем отримання державної соціальної допомоги), який видає розпорядження

про припинення перерахування частини державної соціальної допомоги дитині з інвалідністю установі (закладу).

{Пункт 4.8 доповнено новим абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

У разі переведення дитини з інвалідністю до іншої установи (іншого закладу) на повне державне утримання виплата державної соціальної допомоги за новим місцем перебування проводиться з дня, наступного за днем припинення виплати такої допомоги за попереднім місцем перебування дитини.

{Пункт 4.8 глави 4 доповнено новим абзацом п'ятим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

Порядок зарахування та використання коштів, що підлягають перерахуванню структурними підрозділами з питань соціального захисту населення установам (закладам), де особи з інвалідністю з дитинства чи діти з інвалідністю перебувають на повному державному утриманні, а також відкриття рахунків в банківських установах на дітей з інвалідністю здійснюються відповідно до чинного законодавства України.

{Підпункт 4.8 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

4.9. Якщо дитина з інвалідністю, яка перебуває на повному державному утриманні, по досягненню 18-річного віку визнана особою з інвалідністю з дитинства, виплата призначеної допомоги здійснюється в розмірі 25 відсотків відповідного розміру державної соціальної допомоги з місяця, наступного за тим, в якому дитині з інвалідністю виповнилось 18 років.

Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення перерахунок розміру державної соціальної допомоги у такому випадку здійснюють без подання заяви одержувачем і оформлюють його своїм рішенням, яке зберігається в особовій справі особи з інвалідністю з дитинства.

{Підпункт 4.9 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

4.10. Суми державної соціальної допомоги, призначені, але не витребувані своєчасно одержувачем без поважних причин, виплачуються за минулий час не більш як за 12 місяців перед зверненням за її одержанням.

Призначені суми державної соціальної допомоги, не одержані своєчасно з вини органу, який призначає або виплачує державну соціальну допомогу, або через неможливість отримання цих сум особою з інвалідністю чи її законним представником з поважних причин (поважною причиною є перебування особою з інвалідністю на лікуванні та інші причини, які фізично унеможливили своєчасне витребування призначених сум державної соціальної допомоги, або інші об'єктивні обставини, коли особа з інвалідністю чи її законний представник не могли звернутися за їх отриманням), виплачуються за минулий час без обмеження будь-яким строком. При цьому виплата державної соціальної допомоги

за минулий час здійснюється, виходячи із прожиткового мінімуму, затвердженого на момент її виплати, з компенсацією за несвоєчасну її виплату.

{Абзац другий пункту 4.10 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № [258/778/380 від 29.06.2011](#)}

Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення несуть відповідальність за неодержання з їх вини призначених сум державної соціальної допомоги.

Невиплату або відмову у виплаті державної соціальної допомоги за минулий час може бути оскаржено у судовому порядку відповідно до закону.

{Підпункт 4.10 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики № [229/569/402 від 19.06.2006](#); із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства соціальної політики № [258/778/380 від 29.06.2011](#), № [1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

4.11. Утримання надмірно виплачених сум державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю проводиться із загального розміру допомоги. При цьому розмір утримання розподіляється за видами виплат пропорційно їх частці у загальному розмірі.

{Пункт 4 доповнено підпунктом 4.11 згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики № [229/569/402 від 19.06.2006](#)}

5. Допомога на поховання

5.1. У разі смерті особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю члену її сім'ї або особі, яка здійснила поховання, виплачується на вибір допомога на поховання в розмірі двомісячної суми призначеної державної соціальної допомоги згідно із [Законом України](#) «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» або державна соціальна допомога на поховання чи відшкодування витрат на поховання згідно з іншими нормативно-правовими актами.

{Підпункт 5.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики № [229/569/402 від 19.06.2006](#), Наказу Міністерства соціальної політики № [258/778/380 від 29.06.2011](#); із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № [1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

5.2. Допомога на поховання не виплачується у разі:

смерті особи, яка перебувала на повному державному утриманні (крім випадків, коли поховання здійснюється членами сім'ї або іншою особою);

смерті осіб, поховання яких проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

5.3. Для оформлення допомоги на поховання структурним підрозділам з питань соціального захисту населення подається заява та довідка про смерть, видана органами реєстрації актів громадянського стану.

У разі смерті особи з інвалідністю з дитинства чи дитини з інвалідністю за кордоном подаються видані компетентними органами країни перебування та легалізовані в

установленому порядку документи (далі - легалізований документ), що засвідчують смерть цих осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

{Пункт 5.3 глави 5 доповнено новим абзацом другим згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

На звороті довідки про смерть або легалізованого документа робиться розпорядження керівника структурного підрозділу з питань соціального захисту населення про призначення допомоги на поховання з зазначенням дати та суми, яка належить до виплати, і завіряється печаткою.

{Абзац третій пункту 5.3 глави 5 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Допомога на поховання виплачується незалежно від строку звернення за її виплатою, але при умові, що смерть настала не раніше 1 січня 2001 року.

5.4. Витрати на виплату допомоги на поховання осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю провадяться за рахунок джерел, з яких виплачувалась державна соціальна допомога.

6. Кінцеві положення

6.1. Розмір державної соціальної допомоги встановлюється відповідно до прожиткового мінімуму, що визначається згідно з законодавством України.

У разі збільшення прожиткового мінімуму перерахунок державної соціальної допомоги здійснюється структурними підрозділами з питань соціального захисту населення без подання одержувачем заяви, але з оформленням відповідного рішення про перерахунок в установленому порядку. Виплата в новому розмірі здійснюється з місяця, наступного за тим, в якому збільшився прожитковий мінімум, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

Державна соціальна допомога встановлюється в новому розмірі з дня набрання чинності законів про збільшення розміру прожиткового мінімуму.

{Абзац третій підпункту 6.1 в редакції Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

При визначенні розмірів надбавок на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю з важкими формами інвалідності, які потребують постійного стороннього догляду або допомоги (прикуті до ліжка, сліпоглухонімі, з психічними вадами тощо) внаслідок захворювань за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, не може застосовуватися рівень забезпечення прожиткового мінімуму.

{Підпункт 6.1 доповнено абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

У разі якщо щомісячний розмір державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд особам з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи не досягає розміру державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд, що виплачується на дітей з інвалідністю

підгрупи А віком від 6 до 18 років, здійснюється щомісячна доплата у сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

{Пункт 6.1 глави 6 доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

6.2. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства або дітям з інвалідністю віком до 18 років призначається структурними підрозділами з питань соціального захисту населення.

У сільській місцевості заяви з необхідними документами можуть приймати уповноважені особи, визначені виконавчими комітетами селищних і сільських рад. Для призначення і нарахування державної соціальної допомоги, надбавки на догляд, допомоги на поховання уповноважені особи передають прийняті документи відповідним структурним підрозділам з питань соціального захисту населення.

У разі утворення об'єднаної територіальної громади заяви з необхідними документами для призначення допомоги на догляд приймаються уповноваженими особами, визначеними виконавчими органами об'єднаної територіальної громади, та передаються відповідним органам соціального захисту населення.

{Пункт 6.2 глави 6 доповнено новим абзацом третім згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 1431/1033/1288 від 25.11.2016](#)}

Про призначення або відмову у призначенні державної соціальної допомоги структурний підрозділ з питань соціального захисту населення письмово повідомляє особу, що звернулася за її призначенням.

6.3. Суми державної соціальної допомоги та надбавки на догляд, якщо остання призначена, надміру виплачені одержувачу внаслідок зловживань з його боку (внаслідок подання документів з явно неправильними відомостями, неподання відомостей про зміни у складі сім'ї тощо), стягуються на підставі рішення структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.

Відрахування на підставі рішень структурного підрозділу з питань соціального захисту населення щомісячно провадяться в розмірі не більше 25 відсотків державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд, якщо остання призначена, понад відрахування з інших підстав.

6.4. Призначені суми державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд, які належали особі з інвалідністю з дитинства і залишилися недоодержаними у зв'язку з його смертю, не включаються до складу спадщини і виплачуються тим членам його сім'ї, які згідно із законодавством належать до кола осіб, забезпечуваних пенсією у зв'язку із втратою годувальника. Однак батьки і чоловік (дружина), а також родичі, які проживали разом з особою з інвалідністю з дитинства на день його смерті, мають право на одержання цих сум і в тому разі, якщо вони не входять у коло забезпечуваних пенсією у зв'язку із втратою годувальника. Державна соціальна допомога виплачується зазначеним особам за повний місяць, в якому настала смерть особи з інвалідністю з дитинства, незалежно від дати його смерті.

Призначені суми державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд, які належали дитині з інвалідністю і залишилися недоодержаними у зв'язку з його смертю, виплачуються одному з батьків (усиновителів, опікуну, піклувальнику), або одному з членів сім'ї дитини з інвалідністю, які проживали разом з дитиною з інвалідністю на день його смерті. Ця державна соціальна допомога виплачується за повний місяць, в якому настала смерть дитини з інвалідністю.

Зазначені суми виплачуються, якщо звернення за ними надійшли не пізніше 6 місяців після смерті особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю.

6.41. Стягнення аліментів з державної соціальної допомоги проводиться відповідно до [постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.93 № 146](#) "Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб.

{Порядок доповнено підпунктом 6.41 згідно з Наказом Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#)}

{Підпункт 6.5 виключено на підставі Наказу Міністерства праці та соціальної політики [№ 229/569/402 від 19.06.2006](#)}

6.5. Рішення структурного підрозділу з питань соціального захисту населення про призначення (непризначення) державної соціальної допомоги особі з інвалідністю з дитинства, дитині з інвалідністю чи надбавки на догляд на ними може бути оскаржене у відповідних органах виконавчої влади або в судовому порядку.

6.6. Отримувачам державної соціальної допомоги видається посвідчення, форму якого затверджено Мінсоцполітики.

{Главу 6 доповнено підпунктом 6.6 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#); в редакції Наказу Міністерства соціальної політики [№ 1166/699/1505 від 16.08.2018](#)}

6.7. Міністерством соціальної політики Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій подається Міністерству соціальної політики України [звіт про надання державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам](#) за формою, затвердженою [наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 01.09.2003 № 241](#) "Про затвердження форми звітності про надання державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та інструкції щодо її заповнення", зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18.09.2003 за № 823/8144 (у редакції наказу Міністерства праці та соціальної політики України від 09.12.2009 № 449 "Про внесення змін до форми звітності ДСДІ (місячна) "Звіт про надання державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та інструкції щодо її заповнення", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.12.2009 за № 1250/17266.

{Главу 6 доповнено підпунктом 6.7 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 258/778/380 від 29.06.2011](#), із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики [№ 276/548/308 від 08.05.2014](#)}

Начальник
Управління політики
соціального захисту інвалідів

В.П. Войтов